

In een pilot organiseren praktijk-onderwijs- en vmbo-scholen samen onderbouw- of schakelklassen. Deze route is bedoeld voor leerlingen waarover twijfel bestaat of ze het best op hun plek zijn in het praktijkonderwijs of in het vmbo. Scholen willen zo leerlingen kansen bieden en voorkomen dat leerlingen die het niet redden in vmbo basis met een faalervaring aan het praktijkonderwijs (pro) beginnen.

Het gaat vaak om leerlingen die het cognitief wel kunnen, maar wat meer begeleiding en tijd nodig hebben om de overstap te maken.

Pilotleerlingen mogen twee of drie jaar doen over de kerndoelen van de onderbouw en volgen maximaal 500 klokuren per jaar les op de vmbo-locatie. Wie dat wil én kan, stroomt daarna door naar de bovenbouw vmbo.

Best of both worlds

Hoe de onderbouwklas er precies uitziet, verschilt: meer of minder vmbo-vakken, les van een vmbo- of een pro-docent, op de praktijkonderwijs- of de vmbo-locatie, als aparte groep of gemengd.

"The best of both worlds", aldus een schoolleider. Alle pilotleerlingen krijgen begeleiding, ook in het plannen, organiseren en huiswerk maken om

te kunnen meedraaien op het vmbo.

Gaandeweg korten sommige scholen de duur van de onderbouwklas in, soms voor de hele groep, soms per leerling. Pilotleerlingen gaan dan al over naar het eerste of tweede leerjaar vmbo. Leerlingen die de overstap maken naar het vmbo vallen vaak op door hun motivatie. Lang niet alle pilotleerlingen leren na de onderbouwklas door in het vmbo. Sommigen halen het benodigde basisniveau niet of voelen zich minder senang in de grotere vmbo-setting. Of komen met hun ouders tot de conclusie dat ze liever op het praktijkonderwijs blijven. Dat roept voor scholen nieuwe vragen op, zoals: hoe kunnen we leerlingen die iets extra's gedaan hebben op hun niveau bedienen om ze te blijven uitdagen en motiveren?

Op niveau

De oplossingen variëren van nóg meer routes tot meer differentiëren. De ene school denkt aan een versnelde entreeroute, de ander wil deze leerlingen als klas bij elkaar houden of ze die vakken waar ze goed in zijn op het vmbo laten volgen. Weer een andere school draait het om: 'Ga niet steeds nieuwe varianten bedenken, maar hou in de les rekening met verschillen!'